

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نپاشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

حزب کار ایران (توفان)

۲۳ جولای ۲۰۲۱

در ماوراء قفقاز چه می‌گذرد؟ (۷)

نقش سیطره جویانه ترکیه را چگونه به نحو علمی ارزیابی کنیم (پایان)

دولت روسیه با نزدیکی به ترکیه تلاش می‌کند مانع شود که این کشور به یک قدرت بلامنازع منطقه بدل شود که برای جبهه جنوبی روسیه خطرناک است. ترکیه حتی نسبت به «جزیره کریمه» ادعای مالکیت دارد. به گفته «اردوخان»، روسیه «در ۱۷۸۳ کریمه را از امپراتوری عثمانی گرفت» و به اظهار نظر سایر مقامات ترکیه نظیر «مسعود حق»، مشاور «اردوخان» در امور خارجی، که در پخش مستقیم از کانال تلویزیون «خبر» در ترکیه اظهار نظر می‌کرد، با لحن تهدیدآمیزی بیان داشت: «روسیه از درون متلاشی خواهد شد، ۲۵ میلیون مسلمان در روسیه هستند، ما در گذشته ۱۶ بار با روسیه جنگیدیم، و دوباره خواهیم جنگید، انتقام ما وحشتناک خواهد بود».

البته «مسعود حق» دول قبل از انقلاب اکتوبر را مد نظر دارند که با ترکیه عثمانی جنگیده و گویا خون ترک‌ها را، که «مظلوم» بوده‌اند، بر زمین ریخته است! به این جهت ترکیه در مسأله اختلافات مربوط به اوکراین از حکومت فاشیستی حاکم در «کیف» و سیاست امپریالیستی و توسعه طلبانه اتحادیه اروپا حمایت می‌کند و همدست اروپا و امریکا در جنگ داخلی اوکراین است، ترکیه این حمایت را بر این متکی می‌سازد که زمانی در چند قرن پیش در آن منطقه نفوذ داشته و از تاتارها، که زبان‌شان از خانواده زبان‌های ترکی است، به عنوان ترکان در کریمه دفاع می‌کند. داستان ملی‌گرایی ترکی کم و بیش از سال ۱۸۵۶ و جنگ کریمه با دولت روسیه شروع شد؛ جنگی که دولت عثمانی در آن موفق شد با کمک امپریالیست‌های بریتانیا و فرانسه، دولت روسیه را در آن سوی بحیره سیاه و در شبه جزیره کریمه شکست دهد. البته روس‌ها توانستند تصرف اراضی تحت نفوذ خود را از عثمانی‌ها پس بگیرند که این شکست را پان‌عثمانیسم نو تاکنون هضم نکرده است.

روسیه در عین حال تمام تلاش خویش را به‌کار می‌برد که ترکیه را از ناتو جدا کند و جبهه جنوبی ناتو را تضعیف نماید. در این حالت در واقع ناتو به ببر بی‌دندان بدل خواهد شد. زیرا ترکیه با ۴ صد هزار نظامی، گوشت دم توپ مفیدی برای ناتو محسوب می‌شود.

حال باید نقش ماجراجویانه ترکیه را، که بازی خطرناک و با نتایج نامعلومی را آغاز کرده است و همه همسایگان خویش را به ضد خود شورانده است، در این بستر مورد ارزیابی قرار داد، تا ارزیابی ما همه جانبه گردد، جنبه‌های گوناگون تضادها و تأثیرات ناگزیر آنها به صورت عینی در نظر گرفته شوند. نوساناتی که در عرصه سیاست و

فشارهای گوناگونی، که از جهات متفاوت اعمال می‌شود، تصویر لحظه‌ای هر وضعیت مشخص را برای ما ترسیم می‌کند.

البته این ماجراجویی‌های ترکیه همه جا قرین با موفقیت نبوده است؛ ترکیه در سوریه شکست خورد و عثمانی بزرگش در مرزهای جنوبی متوقف گشت، اشغال ادلب مانند اشغال قبرس دوام نخواهد آورد و وابسته به قدرت فزاینده دولت سوریه است تا ترکیه را سر جای خود بنشاند. در قفقاز جنوبی ترکیه جای پای مهمی به ضد ایران و برای تأمین منافع خودش باز کرده است ولی در آنجا با مقاومت روسیه، ارمنستان و ایران همراه با فرانسه و امریکا، که از ارمنستان دفاع می‌کنند، روبه رو شده است و اینطور به نظر می‌رسد که برنده اصلی در این منطقه روسیه است و نه ترکیه. امریکا و اروپا با این ماجراجویی ترکیه، منطقه نفوذ خود را در قفقاز بیش‌تر از دست می‌دهند. گرجستان، که مهم‌ترین پایگاه غرب است، وضعیت متزلزلی در آینده پیدا خواهد کرد. شکست این سیاست ماجراجویانه متکی بر پان‌تورانیسم از هم اکنون محرز است. ترکیه «مسلمان» با اسرائیل صهیونیسم و اشغالگر مناطق مسلمان‌نشین، سر دوستی دارد.

البته به اساس منافع سیاسی روز دلخوری‌هایی نیز میان آنها پدید می‌آید که اسرائیل را ترغیب می‌کند به کردها برای مبارزه علیه ترکیه و ایران همه گونه یاری برساند. ولی خود اسرائیل از این که ترکیه از فلسطینی‌ها دفاع کند، نگران است و دولت‌مردان آنها آگاه‌اند که سیاست عثمانی بزرگ ترکیه شامل تمام مناطق فلسطینی‌نشین و اورشلیم نیز می‌گردد. اسرائیل با نفوذ ترکیه در سوریه موافق است، ولی با نفوذ ترکیه در بحیره مدیترانه مخالفت می‌کند، زیرا ترکیه را در اکتشافات منابع بحری رقیب خود می‌داند. این است که ترکیه با اسرائیل روابط پرنوسانی دارد. از نقش اسرائیل به ضد نفوذ ایران در تمام منطقه و در قفقاز جنوبی حمایت می‌کند و در حقیقت به منزله تاجر عثمانی نقش بده و بستان را با تاجر یهودی به عهده گرفته است.

خلق‌های منطقه باید به جای دشمنی و ایجاد نفرت به ضد یک دیگر و برتری‌جویی ملی به همبستگی، دوستی، احترام متقابل و رفاقت تکیه کنند و متحداً به ضد گرایش‌های تجزیه‌طلبانه و استقلال‌ستیزانه و دسیسه‌های امپریالیستی و صهیونیستی مبارزه کنند. آینده منطقه در گرو این همبستگی و اتحاد است.

برگرفته از توفان شماره ۲۵۷ مرداد ماه [اسد] ۱۴۰۰ اگست ۲۰۲۱

ارگان مرکزی حزب کار ایران (توفان)